

Deel 18A: De brieven van Paulus 1

Na de vier evangeliën volgt het boek Handelingen der Apostelen. De inhoud van dit boek wordt besproken in de delen 21-24B. Het Nieuwe Testament bestaat verder uit brieven, waarvan de meeste door de apostelen geschreven zijn. In de nu volgende drie delen zullen we deze brieven kort behandelen. We beginnen met de brieven van Paulus.

De brieven van Paulus

In het Nieuwe Testament staan eenentwintig brieven. Dertien van deze brieven zijn geschreven door Paulus (*zie deel 8C*). Hij was een Farizeeër die eerst een fel tegenstander van de christenen was, maar die zich op latere leeftijd bekeerd heeft. Paulus is na zijn bekering de wereld rondgereisd om mensen over Jezus Christus te vertellen. Deze reizen, de zogenaamde zendingsreizen, komen aan de orde in de delen 23 en 24B. Op veel plaatsen waar Paulus en zijn medewerkers over Jezus vertelden, kwamen mensen tot geloof. Paulus was erg betrokken bij deze christenen. Omdat hij hen niet zo vaak kon bezoeken als hij zou willen, schreef hij hun brieven. In deze brieven gaf hij antwoord op vragen die bij de christenen leefden, legde hij allerlei punten van het christelijk geloof uit en hield hij hun voor hoe ze als volgelingen van Jezus Christus moesten leven.

Genade zij u en vrede

Alle brieven van Paulus beginnen op dezelfde manier. Eerst wordt de naam van de afzender genoemd, daarna de naam van degenen voor wie de brief bestemd is, en tenslotte volgt een zegengroet. In Paulus' tijd was het gebruikelijk om een brief op die manier te beginnen. Zo begint de brief aan de Efeziërs als volgt:

'Van Paulus, door Gods wil apostel van Christus Jezus. Aan de gelovigen die één zijn in Christus Jezus. Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van Jezus Christus, de Heer.'

(Efeziërs 1:1-2)

Paulus noemt dus eerst zijn naam en vertelt aan de christenen te Efeze wie hij is: een apostel, een gezant, van Jezus Christus. Hij is dat niet uit eigen beweging, maar 'door de wil van God'. Met deze woorden laat Paulus de Efeziërs als het ware zijn legitimatiebewijs zien. Hij zegt eigenlijk: ik schrijf u niet uit mijzelf, maar omdat God mij aangesteld heeft tot apostel. Paulus richt zijn brief aan de 'heiligen en gelovigen in Christus Jezus' uit Efeze. De

lezers van de brief zijn heiligen en gelovigen *in Christus*, dat wil zeggen: hun leven is met Christus verbonden.

Paulus begroet zijn lezers met 'genade zij u en vrede'. Met deze groet herinnert hij zijn lezers aan het feit dat zij dankzij Christus vrijspraak van schuld hebben en daardoor weer in vrede met God mogen leven.

De verdere opbouw van Paulus' brieven verschilt van brief tot brief. Meestal bevat een brief een gedeelte over de christelijke leer en een gedeelte over hoe het leven van een christen er uit moet zien. Maar deze onderwerpen zijn niet altijd van elkaar te scheiden: soms zijn ze door elkaar heen gevlochten.

We kijken in dit en het volgende deel kort naar de inhoud van elk van Paulus' brieven. We houden daarbij de volgorde aan die de brieven in het Nieuwe Testament hebben. Deze volgorde is gebaseerd op de lengte van de brieven: de langste brief is vooraan, de kortste achteraan geplaatst.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Efeziërs 1:1-2*

De brief aan de Romeinen

Paulus is van plan om de christenen in Rome te bezoeken, iets waarvoor hij nog niet de gelegenheid gehad heeft. De kerk in Rome is dus niet door Paulus gesticht. In deze brief stelt Paulus zichzelf voor aan de Romeinse christenen, en vertelt hij wat het christelijk geloof inhoudt (Romeinen 1:16-17). De kern van Paulus' boodschap is: ieder mens, of hij nu Jood of Griek is, geldt voor God als rechtvaardig wanneer hij in Jezus Christus gelooft. De brief aan de Romeinen is een heel belangrijk boek uit het Nieuwe Testament. Dit boek behandelt het wezen van het christelijk geloof.

- Inhoud

Romeinen 1-4:

Geen mens houdt zich aan Gods wet. God moet daarom iedereen straffen: niet alleen niet-Joden, maar ook Joden. Want ook Joden overtreden Gods wet. Hoe kan een mens dan wél rechtvaardig worden verklaard? Door te geloven in Jezus Christus, die gestorven is om het weer goed te maken tussen God en de mensen. Zowel Joden als niet-Joden worden door het geloof als rechtvaardig erkend.

Romeinen 5-8:

Iemand die door God gered is begint een nieuw leven. De Heilige Geest werkt in hem en maakt hem tot een ander mens. Iemand die gelooft, mag er zeker van zijn dat niets en niemand hem van God kan scheiden.

Romeinen 9-11:

De plaats van Joden en niet-Joden in Gods reddingsplan.

Romeinen 12-16:

Paulus vertelt hoe het nieuwe leven van een christen eruit moet zien.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Romeinen 1:16-17*

De eerste brief aan de Korintiërs

Paulus kwam tijdens zijn tweede zendingsreis terecht in Korinte, een Griekse havenstad die in die tijd bekend stond om haar slechtheid (*zie kaart 10B in Wegwijzer*). Paulus bleef daar anderhalf jaar. In die tijd kwamen veel Korintiërs tot geloof. Het was voor deze mensen niet makkelijk om in een stad als Korinte als christen te leven. Daarom schreven ze Paulus een brief waarin ze allerlei problemen aan de orde stelden. Paulus gaat in de eerste brief aan de christenen van Korinte in op de vragen die zij hebben gesteld, en op problemen die in de gemeente spelen. De brief heeft een ernstig en waarschuwend karakter.

- Inhoud

1 Korintiërs 1-6: In de kerk van Korinte komen allerlei verkeerde praktijken voor: de gelovigen zijn onderling verdeeld, en ook heeft Paulus gehoord dat er ontucht wordt toegelaten. Paulus waarschuwt de gemeente en zegt dat men deze zaken uit de weg moet ruimen.

1 Korintiërs 7-10:

Paulus gaat in op de vragen van de Korintiërs. Deze vragen betreffen in de eerste plaats het huwelijk en in de tweede plaats het eten van vlees dat aan de afgoden geofferd is. Mag een christen zulk vlees eten?

1 Korintiërs 11-14:

Paulus maakt de Korintiërs duidelijk hoe het er in de kerk aan toe moet gaan: hoe ze het avondmaal moeten vieren, en hoe ze om moeten gaan met de verschillende gaven die iedere christen gekregen heeft. Maar niets heeft zin als het zonder liefde voor elkaar gebeurt.

1 Korintiërs 15:

Paulus legt verband tussen de opstanding van Jezus Christus en de toekomstige opstanding van de gelovigen.

1 Korintiërs 16:

Paulus behandelt enkele praktische zaken.

De tweede brief aan de Korintiërs

De problemen in de kerk van Korinte zijn nog niet allemaal opgelost. Daarom schrijft Paulus ongeveer een jaar na zijn eerste brief nog een tweede brief. In deze brief gaat hij in op

enkele vragen die in de gemeente leven. Ook maakt hij de christenen duidelijk wat het betekent dat hij door God als apostel is aangesteld.

- Inhoud

2 Korintiërs 1-2:

Paulus legt uit waarom hij Korinte in de afgelopen tijd niet heeft bezocht.

2 Korintiërs 3-7:

Paulus is aangesteld tot apostel: hij mag optreden als afgezant van God. Hij doet dat werk op een eerlijke manier, en hij hoopt dat de Korintiërs dat zullen erkennen.

2 Korintiërs 8-9:

De kerk in Judea heeft steun nodig. Paulus rekent erop dat de Korintiërs ook mee zullen doen aan de collecte die georganiseerd wordt.

2 Korintiërs 10-13:

Paulus verdedigt zichzelf tegen de beschuldiging dat hij uit verkeerde motieven zou handelen. Hij waarschuwt de Korintiërs indringend voor mensen die dat wél doen, en hij toont aan dat hij heel anders te werk gaat dan mensen die zichzelf aanprijzen.

De brief aan de Galaten

Galatië is een landstreek die in het tegenwoordige Turkije ligt (*zie kaart 10A in Wegwijzer*). Tijdens zijn eerste zendingsreis heeft Paulus verschillende plaatsen in deze streek bezocht om de mensen over Jezus Christus te vertellen. Na Paulus' vertrek hebben Joodse christenen de gelovigen in Galatië in verwarring gebracht. Ze beweren dat mensen alleen gered kunnen worden wanneer ze zich aan de Joodse wet houden en zich laten besnijden. Ook proberen ze Paulus bij de Galaten in een kwaad daglicht te stellen. Wanneer Paulus dat hoort, schrijft hij de Galaten een brief. Hij bestrijdt de leer van de Joodse christenen fel: deze leer tast namelijk de kern van het christelijk geloof aan. Een christen wordt niet gered door de wet te houden, maar alleen door in Jezus Christus te geloven.

- Inhoud

Galaten 1-2:

Paulus verdedigt zijn positie: hij is door Christus en door God de Vader tot apostel aangesteld. Hij heeft altijd vastgehouden aan de waarheid: God verklaart mensen rechtvaardig omdat Christus hun schuld heeft betaald, en wanneer ze in Hem geloven. Niet omdat ze zich aan de Joodse wet houden of zich laten besnijden.

Galaten 3-4:

Paulus maakt met behulp van het Oude Testament duidelijk dat niet de wet, maar het geloof de mensen redden zal.

Galaten 5-6:

Wie gelooft, is niet meer onderworpen aan al de bepalingen van de wet van het Oude Testament. Maar die vrijheid moeten de christenen niet misbruiken: ze moeten elkaar liefhebben en helpen. De Heilige Geest zal hen helpen om het goede spoor te houden.

De brief aan de Efeziërs

Paulus heeft Efeze, een stad in het tegenwoordige Turkije, bezocht tijdens zijn tweede en derde zendingsreis (*zie kaart 10B en 10C in Wegwijzer*). Tegen het eind van zijn leven, als Paulus in Rome in de gevangenis zit, schrijft hij de christenen in Efeze een brief. In deze brief schrijft Paulus over het reddingsplan van God. Paulus maakt duidelijk dat God al vóór Hij de wereld gemaakt had, besloten had de mensen te redden door zijn Zoon.

- Inhoud

Efeziërs 1:

Paulus dankt God, die de mensen heeft willen redden door Christus.

Efeziërs 2:

De scheiding tussen Joden en niet-Joden is verdwenen. Dankzij Christus zijn ze met elkaar verbonden, en hebben ze allen vrije toegang tot God.

Efeziërs 3:

De liefde van Jezus Christus gaat alle verstand te boven.

Efeziërs 4-6:

Paulus laat zien hoe het leven van mensen die bij Christus horen, eruit moet zien.

De brief aan de Filippenzen

De stad Filippi ligt in het noorden van Griekenland (*zie kaart 10B in Wegwijzer*). Paulus bezocht deze stad tijdens zijn tweede zendingsreis. Later, wanneer hij in de gevangenis zit, schrijft hij de christenen uit Filippi een bemoedigende brief. Kenmerkend voor deze brief is de blijdschap die er vanaf straalt. Hoewel Paulus gevangen zit en weinig hoop heeft op vrijlating, is hij niet bang of bedroefd. Want hij weet dat Jezus Christus in elke situatie voor hem zal zorgen. Ook als hij zal sterven. Hij wekt de Filippenzen verscheidene keren op om blij en dankbaar te zijn.

- Inhoud

Filippenzen 1:

Paulus dankt God voor het geloof van de christenen in Filippi, en hij vraagt God of de liefde en de kennis van de Filippenzen steeds groter mag worden. Hij is blij dat dankzij zijn gevangenschap het evangelie over Jezus Christus nog meer bekendheid krijgt.

Filippenzen 2:

Paulus vraagt de Filippenzen om een voorbeeld te nemen aan de houding van Jezus Christus: ze moeten eensgezind, liefdevol en dienstbaar aan anderen willen zijn, en zichzelf niet op de eerste plaats stellen.

Filippenzen 3:

Paulus waarschuwt de christenen voor mensen die een verkeerde leer brengen.

Filippenzen 4:

Paulus wijst de weg die de Filippenzen als christenen hebben te gaan.

In deel 19A zullen we de overige zeven brieven van Paulus behandelen.

Vragen

1. Hoe is het mogelijk dat Paulus tijdens zijn gevangenschap blij kan zijn? Zie Filippenzen 1:12-26.

Deel 18B: Jezus heeft alle macht

In het vorige B-deel hebben we gekeken naar de boodschap die Jezus brengt: Gods koninkrijk staat voor de deur. Maar Jezus vertelt niet alleen dat Gods rijk bijna aanbreekt - Hij maakt het ook zichtbaar.

Hij heeft macht over zonde en ziekte

Jezus' woorden gaan vanaf het begin van zijn optreden vergezeld van wonderen. Wanneer Jezus in Galilea rondtrekt om over Gods koninkrijk te vertellen, geneest Hij bijvoorbeeld veel zieke mensen (Marcus 1:29-34). Hij hoeft een zieke maar aan te raken of een enkel woord tot hem te spreken en de ziekte is verdwenen. Uit heel Galilea stromen de mensen toe wanneer ze de geruchten over Jezus horen.

Lezen: Marcus 2:1-12 2:10

Mensenzoon: zo noemt Jezus zichzelf vaak.

Als Jezus na een rondreis door Galilea weer terug is in zijn huis in Kafarnaum, duurt het niet lang of de mensen hebben het in de gaten. Iedereen gaat naar het huis van Jezus toe. Al snel staat het hele huis inclusief het voorportaal vol met mensen. Niemand kan er meer in of uit.

Jezus 'spreekt het woord' (Marcus 2:2): Hij vertelt de mensen over het koninkrijk van God en roept ze op zich te bekeren (Marcus 1:14-15). Maar terwijl Jezus aan het woord is, gebeurt er iets onverwachts: boven zijn hoofd wordt er ineens een stuk lucht zichtbaar! Er is een gedeelte van de dakbedekking weggenomen. Het stuk lucht wordt steeds groter en op een gegeven moment daalt er in een soort hangmat een verlamde man neer. Dit is de enige manier waarop zijn vrienden hem in de buurt van Jezus konden krijgen.

Het is duidelijk dat de verlamde man en zijn vrienden zeer veel vertrouwen hebben in de macht en de hulpvaardigheid van Jezus. Je zou verwachten dat Jezus de man onmiddellijk geneest, bij het zien van dit rotsvaste vertrouwen in Hem. Maar Jezus doet dat niet. Hij zegt tegen de verlamde man: 'Je zonden worden vergeven!'

Daar heeft de verlamde man niet om gevraagd. Hij kwam om genezen te worden. Maar dat betekent niet dat hij door Jezus wordt afgescheept. Jezus geeft hem iets dat nog belangrijker is dan genezing van zijn verlamming: een herstel van de relatie met God. Hij krijgt te horen dat het weer goed is tussen God en hem.

Jezus laat op deze manier zien dat de grootste nood van de mensen niet lichamelijk, maar geestelijk is. Een ziekte of een handicap kan het leven van een mens kapot maken. Maar dat wat het leven het meest verwoest, is de zonde, de breuk in de verhouding met God. Daarom

pakt Jezus dat probleem als eerste aan. Namens God spreekt Hij de verlamde man vrij van zijn schuld.

De schriftgeleerden die gehoord hebben wat Jezus zei, begrijpen onmiddellijk dat er hier iets heel ongebruikelijks gebeurt. Zonden vergeven is iets wat geen mens kan. Alleen God kan zonden vergeven. Jezus gedraagt zich alsof Hij God zelf is! Volgens de schriftgeleerden beledigt Jezus God: een zonde waarop de doodstraf staat (Leviticus 24:16).

Maar Jezus laat hun zien dat Hij het recht en de macht heeft om zonden te vergeven. Hij zegt tegen de verlamde man: 'Sta op, pak je slaapmat op en ga naar huis.' En meteen staat de man op, pakt zijn matje op en gaat weg. Een duidelijk bewijs van het feit dat God achter Jezus staat. God zou iemand die Hem beledigde toch geen kracht geven om een zieke te genezen!

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Marcus 1:29-34, Marcus 2:2, Marcus 1:14-15, Leviticus 24:16*

Hij heeft macht over de natuur

Lezen: Marcus 4:35-41

4:35 hen: de twaalf leerlingen.

4:38 Meester: de leerlingen spraken Jezus vaak zo aan.

Jezus is moe. De hele dag heeft Hij de mensen toegesproken (Marcus 4:1-34). Met behulp van gelijkenissen heeft Hij ze geprobeerd duidelijk te maken hoe het er in het koninkrijk van God aan toegaat. Er waren zoveel mensen gekomen naar de oever van het meer waar Hij was, dat Jezus genoodzaakt was hen vanuit een bootje toe te spreken (Marcus 4:1). Het gevaar was groot dat Hij anders in het water geduwd zou worden. Aan het eind van de dag varen de leerlingen in opdracht van Jezus met het schip naar de overkant van het meer. Ondertussen heeft Jezus eindelijk de gelegenheid om uit te rusten.

Een aantal van de leerlingen is visser van beroep. Zij zijn er aan gewend in het donker te varen. En ze zijn ook gewend aan varen met slecht weer. Op dit meer, dat tussen de bergen in ligt, steekt wel vaker plotseling een storm op. Maar de storm die deze nacht opsteekt, is zo zwaar, dat zelfs de ervaren vissers bang zijn dat het schip zal vergaan. De enige die niet bang is, is Jezus. Hij wordt zelfs niet eens wakker van het noodweer! Wanneer de leerlingen Hem wakker maken, spreekt Hij de wind en de zee toe alsof het ongehoorzame kinderen zijn. En de wind en de zee gehoorzamen Hem: de storm is ineens voorbij.

Jezus verwijt het zijn leerlingen dat ze zo bang zijn geweest. Ze hebben al zoveel van Hem meegemaakt. Ze hadden kunnen weten dat ze niet bang hoefden te zijn: als Jezus naar de overkant van het meer wil, is geen storm in staat Hem tegen te houden.

De leerlingen zijn vreselijk bang geworden door wat er gebeurd is. Jezus blijkt iets te kunnen wat geen mens kan: met een enkel woord laat Hij natuurkrachten doen wat Hij wil. Ze vragen zich af: 'Wat is dit toch voor iemand?'

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Marcus 4:1-34, Marcus 4:1*

Hij heeft macht over de satan

Lezen: Marcus 5:1-20

5:2 onreine/boze geest: een duivel, een volgeling van de satan.

5:10 legioen: een Romeins legioen bevatte 6000 soldaten. De man wordt dus eigenlijk gebruikt als een 'legerplaats van duivels'.

5:19 ontferming: medelijden.

Jezus heeft tijdens zijn leven op aarde herhaaldelijk mensen genezen die door een duivel 'bezeten' waren. Een duivel had bezit van zo iemand genomen en zorgde ervoor dat hij ziek of krankzinnig werd.

De man in deze geschiedenis is niet door één, maar door een heel leger van duivels in bezit genomen. Hij staat in het hele gebied van de Gerasenen als zeer gevaarlijk bekend. Hij heeft geen huis, maar houdt zich op in de bergen en in rotsholen die als graven dienen. Iedereen is bang voor deze man, en zorgt dat hij bij hem uit de buurt blijft. Iedereen, behalve Jezus. Die zoekt hem juist op.

Zonder angst gaat Jezus op de bezeten man af. En de man valt Jezus niet aan, maar valt voor Hem neer. De duivels, die de man als spreekbuis gebruiken, erkennen Jezus als hun meerdere. Ze blijken zelfs doodsbang voor Hem te zijn. Ze weten dat ze iemand voor zich hebben tegen wie ze niet opkunnen.

Jezus gebiedt de duivels de man te verlaten. En de man, die zo totaal in bezit was genomen door de volgelingen van de satan, is vanaf dat moment weer zichzelf. Hij kleedt zich aan en is weer bij zijn volle verstand.

Jezus staat de duivels toe bezit te nemen van een kudde varkens. En zoals ze eerst de man gekweld hebben, storten ze nu deze dieren in het ongeluk.

De varkenshoeders vertellen de mensen in een naburige stad wat er gebeurd is. De stad loopt uit. Maar de mensen zijn niet blij met wat Jezus gedaan heeft. Ze zijn bang voor zijn macht. Ze willen Jezus het liefst zo ver mogelijk weg hebben. Ze dringen er bij Hem op aan hun gebied te verlaten. Een heel verschil met de houding van de man die bezeten was: wanneer Jezus in het schip stapt, smeekt hij Hem of hij voortaan met Hem mee mag gaan. Jezus willigt dit verzoek niet in. Hij heeft een speciale opdracht voor de man: hij moet overal in zijn omgeving vertellen over Jezus, die zelfs de duivels te sterk is.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Marcus 5:1-20*

Hij heeft macht over de dood

Lezen: Marcus 5:21-43

Wanneer Jezus weer in Galilea is aangekomen, komt er iemand naar Hem toe die dringend hulp nodig heeft. Het is Jäirus, iemand die een leidende functie heeft in een synagoge. Zijn

dochtertje ligt op sterven en hij ziet nog maar één uitweg: Jezus. Hij gooit zich voor Jezus op de grond en smeekt Hem mee te gaan en zijn dochter te genezen. Jezus gaat vergezeld van een grote menigte mensen met Jairo mee. Maar dan gebeurt er iets waardoor Jezus Jairo lijkt te vergeten. Een vrouw die al jaren aan bloedvloeiingen lijdt, heeft van Jezus gehoord. Ze is naar Jezus toegekomen in de hoop eindelijk genezen te worden. Ze wil Jezus niet lastig vallen met haar probleem. Ze gelooft zo rotsvast in zijn kracht dat ze zeker weet dat ze genezen zal zijn wanneer ze alleen zijn mantel maar aanraakt.

Op het moment dat ze, bij Jezus in de buurt gekomen, haar hand uitsteekt en Jezus' mantel aanraakt, verdwijnt haar kwaal. Geen mens heeft er iets van gemerkt. Maar Jezus stopt en vraagt: 'Wie heeft me aangeraakt?' Het lijkt een vreemde vraag. Voortdurend botsen er mensen tegen Jezus op. Maar de vrouw die net genezen is, weet dat Jezus haar bedoelt. Bang dat ze iets verkeerd gedaan heeft, valt ze voor Jezus neer en bekent dat zij het was die Hem heeft aangeraakt. Maar Jezus heeft haar niet naar voren geroepen om haar te bestraffen: Hij wil haar en alle omstanders laten weten dat haar geloof haar gered heeft en dat ze voortaan genezen zal zijn van haar kwaal.

Terwijl Jezus nog met de vrouw praat, komt er iemand uit het huis van Jairo met de mededeling dat Jairo Jezus niet langer hoeft lastig te vallen: het meisje is overleden. Jezus schenkt geen aandacht aan die woorden. Hij condoleert Jairo niet met het verlies van zijn dochtertje. Hij zegt tegen hem: 'Wees niet bang: u hoeft alleen maar te geloven.'

Wanneer Jezus is aangekomen bij het huis van Jairo, gaat Hij met drie van zijn leerlingen naar binnen. Het huis is vol klagende en huilende mensen. Jezus vraagt hun waarom ze huilen. Het meisje is niet gestorven - ze slaapt. Waarom zou je huilen om een slapend meisje?

De mensen lachen Jezus uit. Maar Jezus zet hen allemaal de deur uit. Samen met zijn drie leerlingen en met Jairo en zijn vrouw gaat Hij de kamer in waar het gestorven meisje ligt. Hij pakt haar hand en zegt in haar moedertaal tegen haar dat ze op moet staan. En het meisje wordt weer levend: ze staat op en loopt heen en weer. Ze is niet alleen opgewekt uit de dood - ze is ook weer helemaal beter.

De ouders en Jezus' leerlingen zijn verbijsterd wanneer ze het meisje weer zien rondlopen. Hoe is het mogelijk dat zelfs de dood Jezus gehoorzaamt? Wie is Jezus, dat de dood voor Hem niet meer is dan een slaap waaruit je iemand kunt wekken?

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Marcus 5:21-43*

Wat is dit toch voor iemand?

De mensen in Jezus' tijd maken grote wonderen mee. Ze zien hoe Jezus, een gewone man, dingen doet waartoe geen enkel gewoon mens in staat is (Marcus 6:1-3). Waar Jezus komt, verdwijnen handicaps, ziektes en zelfs de dood. Waar Jezus komt, moeten duivels zich terugtrekken. En zelfs de natuur onderwerpt zich aan Hem.

Geen gewoon mens kan wat Jezus doet. Daar zijn de Joden het al snel over eens. Maar dat betekent niet dat ze begrijpen wie Jezus is. Voor ons die de hele bijbel hebben, is het niet moeilijk om te zien wie Jezus is. Uit het hele Nieuwe Testament blijkt:

- Jezus is de Christus, de redder die God aan Adam en Eva beloofd heeft (Lucas 2:11). Hij is degene die de satan zal vernietigen en het weer goed zal maken tussen God en de mensen (1 Johannes 3:8).
- Jezus is de Zoon van God (Lucas 1:35). God stuurt niet zomaar een mens - Hij stuurt zijn eigen Zoon om de mensen te redden (Galaten 4:4).

Maar voor de Joden in Jezus' tijd, de tijd waarin het Nieuwe Testament nog niet bestaat (*zie deel 16A*), is het niet zo makkelijk om Jezus te herkennen als de Christus en als de Zoon van God. De meeste mensen die Jezus meemaken, komen niet verder dan verbazing of angst (Marcus 7:37).

Er zijn ook mensen die Jezus niet vertrouwen. Onder hen zijn veel schriftgeleerden en Farizeeën. Vanaf het moment dat ze Jezus tegen de verlamde man hebben horen zeggen: 'Je zonden worden vergeven', beschouwen ze Hem als een godslasteraar (Marcus 2:5-7). De gedachte dat Jezus de door God beloofde redder is, komt bij de godsdienstige leiders van Israël niet op. Ze geloven dat Jezus zijn kracht te danken heeft aan de satan:

'De mensenmassa stond versteld, men zei: 'Zo iets hebben we in Israël nog nooit gezien! Maar de Farizeeën zeiden: 'Het is dank zij de vorst der demonen dat hij demonen kan uitdrijven'.
(Matteus 9:33-34)

Ook Jezus' leerlingen begrijpen lange tijd niet wie Jezus is (Marcus 4:41). Maar Jezus zorgt ervoor dat zijn leerlingen niet in hun verbazing of angst blijven steken. Langzamerhand mogen zij gaan inzien wie ze maken hebben:

'Zij bogen voor Hem neer en zeiden: U bent werkelijk Gods Zoon!'
(Matteus 14:33)

Toen vroeg hij hun: 'En wie ben ik volgens jullie?' U bent de messias, de Zoon van de levende God' antwoordde Simon Petrus.
(Matteus 16:15-16)

Het koninkrijk van God komt eraan

We hebben in dit deel gekeken naar een aantal van de wonderen die Jezus gedaan heeft. Deze wonderen zijn geen gebeurtenissen die op zichzelf staan. Jezus doet wonderen om daarmee iets duidelijk te maken. Hij maakt zichtbaar dat Gods koninkrijk eraan komt. Hij laat zien dat Hij de koning van dat rijk is. En Hij geeft als het ware een voorproefje van hoe het zal zijn in het koninkrijk van God.

Een bezeten man wordt door Jezus bevrijd uit de macht die de duivels over hem hadden. Hij mag een teken zijn van het feit dat Jezus de satan volledig zal overwinnen: in het rijk van God is geen plaats voor de satan en zijn volgelingen (Openbaring 20:10). Een verlamde man krijgt te horen dat zijn zonden vergeven zijn. Ook dat is iets wat bij het rijk van God hoort. Er zullen geen zonden meer zijn die tussen God en de mensen in staan (Openbaring 21:3-4). Dankzij Jezus zal het in Gods rijk goed zijn tussen God en de mensen. En niet alleen de zonde, maar ook de gevolgen van de zonde - ziekte, handicaps, de dood - zullen in het koninkrijk van God verdwenen zijn. De mensen die door Jezus genezen worden en het meisje dat door Jezus wordt opgewekt uit de dood, zijn daarvan het bewijs.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Marcus 4:41, Marcus 6:1-3, Lucas 2:11, 1 Johannes 3:8, Lucas 1:35, Galaten 4:4, Marcus 7:37, Marcus 2:5-7, Matteus 9 : 33-34, Marcus 4:41, Matteus 14:33, Matteus 16:15-16, Openbaring 20:10, Openbaring 21:3-4*

Vragen

2. Wonderen
  - a. Wat maakt Jezus duidelijk met de wonderen die Hij doet?
  - b. Wat hebben wij aan de wonderen die Jezus heeft gedaan? Zie hiervoor ook Johannes 20:30-31.
20:30 wondertekenen: wonderen. 20:31
door zijn naam: door Hem.
3. Wat heeft Genesis 3:15 te maken met Marcus 5:1-20?
4. Jezus was al snel verdacht in de ogen van de Farizeeën, priesters en schriftgeleerden. Kun je daarvoor enkele redenen noemen?
Zie Marcus 2:1-12, Marcus 2:13-17, Marcus 3:1-6.
3:2 zij: de Farizeeën.
3:6 Herodianen: de aanhangers van koning Herodes.
5. 'Als Jezus in onze tijd leefde en wonderen deed die wij zelf konden zien, zouden veel meer mensen in Hem gaan geloven.'
Hoe denk jij over deze uitspraak?

Deel 18C: Dankbaar leven

In de delen 3 tot en met 17C ging het over de apostolische geloofsbelijdenis. In deze delen hielden we ons bezig met de inhoud van het christelijk geloof. In de komende acht delen gaat het over de wet en over het gebed. Aan de hand daarvan zullen we zien hoe het geloof in het leven tot uiting komt.

Goede werken helpen niet

God leert ons in de bijbel dat we geen enkele prestatie hoeven te leveren om bij Hem in de gunst te komen. Al zouden we onszelf ons leven lang uitsloven en zoveel mogelijk goede werken doen, het zou ons geen stap dichterbij onze vrijspraak brengen (Romeinen 3:28). God spreekt ons vrij en belooft ons het eeuwige leven zonder dat we er ook maar iets voor hoeven doen (Efeziërs 2:8-9).

Jezus Christus steekt zijn hand naar ons uit om ons te redden (Romeinen 5:1-2). Om gered te worden hoeven alleen maar in Hem te geloven. We hoeven alleen maar zijn hand te grijpen. Als we dat doen zijn we gered.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Romeinen 3:28, Efeziërs 2: 8-9, Romeinen 5:1-2.*

Wie gered is, gaat goede werken doen

Het doen van goede daden heeft dus geen enkele zin als het om onze redding, onze vrijspraak, gaat. Maar wanneer we door God vrijgesproken zijn, kan het niet anders of we gaan goede werken doen (Efeziërs 2:10). Niet om daarmee iets terug te betalen van wat God ons gegeven heeft. Dat is onmogelijk.

Iemand die je leven gered heeft, kun je niet betalen met een bos bloemen en een cadeaubon. Wat je ook geeft, het zal nooit op kunnen wegen tegen dat wat je gekregen hebt: je leven. Een cadeau is geen betaling, maar een uiting van je dankbaarheid. Zo kunnen wij God niets terugbetalen voor alles wat Hij ons geeft. De dingen die we van Hem krijgen - vrijspraak en eeuwig leven - zijn zo enorm dat we ons niet moeten verbeelden dat we God ook maar iets kunnen teruggeven dat er tegen opweegt. Het enige wat we kunnen doen, is: aan God laten zien dat we blij en dankbaar zijn voor onze redding. En dat kan door goede werken te gaan doen.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Efeziërs 2:10*

De Heilige Geest verandert ons

Uit onszelf zouden we er helemaal niet toe in staat zijn om goede werken te doen (Matteus 7:17-18). We hebben het al eerder gezien: zoals een slechte boom geen goede vruchten kan opleveren, zo kan een zondig mens geen goede daden doen (*zie deel 12C*). Maar Jezus Christus heeft ons niet alleen gered uit de macht van de satan. Hij heeft ons ook de Heilige Geest gegeven (Galaten 5:22). De Heilige Geest is voortdurend met ons bezig. Hij maakt andere mensen van ons. Hij zorgt ervoor dat we goede werken willen en kunnen doen.

Kinderen uit één gezin kunnen soms sterk op elkaar lijken. Niet alleen uiterlijk. Ze kunnen ook bepaalde uitdrukkingen en zelfs een bepaald gedrag van elkaar overnemen.

Bij christenen gebeurt iets dergelijks (Romeinen 8: 4 en 29). Ze zijn door God als zijn kinderen geadopteerd. Jezus Christus, Gods eigen Zoon, beschouwt hen als zijn broers en zussen (Marcus 3:31-35). De christenen hebben een sterke band met Hem. En dat wordt zichtbaar in hun leven. De Heilige Geest zorgt ervoor dat de christenen op Jezus gaan lijken. Ze gaan dezelfde trekken vertonen als Hij. Ze merken bijvoorbeeld dat ze graag zouden willen leven zoals God dat van hen vraagt, en dat ze vergevingsgezind worden (Efeziërs 4:32).

Die verandering komt niet uit henzelf. Het is het werk van de Heilige Geest (Galaten 5:13-26). De Heilige Geest maakt het mogelijk dat mensen in hun leven echt gaan laten zien hoe dankbaar ze God zijn voor alles wat Hij hun geeft.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Matteus 7:17-18, Galaten 5:22, Romeinen 8:14 en 29, Marcus 3:31-35, Efeziërs 4:32, Galaten 5:13-26*

Hoe tonen we onze dankbaarheid?

God heeft het niet aan ons overgelaten om te bepalen hoe we onze dankbaarheid kunnen uiten. We hoeven niet zelf dingen te verzinnen waar we God een plezier mee zouden kunnen doen. God heeft ons in de bijbel duidelijk gemaakt hoe we onze dankbaarheid gestalte kunnen geven. We kunnen dat doen:

- door te gaan leven zoals Hij dat graag wil
- door Hem te danken, te loven en met Hem te spreken.

In deel 18 tot en met 23C zullen we stilstaan bij de eerste manier om onze dankbaarheid te uiten: leven zoals God het wil. In deel 24 en 25C bij de tweede manier: het bidden.

Leven zoals God het wil

Leven zoals God het wil - hoe moet dat? Dat vertelt God ons in de tien geboden. Door ons gedrag af te stemmen op deze geboden kunnen we aan God laten zien dat we Hem echt

dankbaar zijn. De wet is als het ware de vorm waarin we onze dankbaarheid kunnen gieten. Daarom wordt de wet ook iedere zondag voorgelezen in de kerk. De wet luidt als volgt:

'Toen sprak God deze woorden: Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij heeft bevrijd.

1. Vereer naast mij geen andere goden.
2. Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hier boven is of van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde. Kniel voor zulke beelden niet neer, vereer ze niet, want ik de HEER, uw God, duld geen andere goden naast mij.. Voor de schuld van de ouders laat ik de kinderen boeten, en ook het derde geslacht en het vierde, wanneer ze mij haten; maar als ze mij liefhebben en doen wat ik gebied, bewijs ik hun mijn liefde tot in het duizendste geslacht.
3. Misbruik de naam van de HEER, uw God, niet, want wie zij naam misbruikt laat hij niet vrijuit gaan
4. Houd de sabbat in ere, het is een heilige dag. Zes dagen lang kunt u werken en al uw arbeid verrichten, maar de zevende dag is is een rustdag, die gewijd is aan de HEER uw God; dan mag u niet werken. Dat geldt voor u , uw zonen en dochters, voor uw slaven en slavinnen, voor uw vee, en ook voor vreemdelingen die bij u in de stad wonen. Want in zes dagen heeft de HEER de hemel en de aarde gemaakt, en de zee met alles wat er leeft, en op de zevende dag rustte hij . Daarom heeft de HEER de sabbat gezegend en heilig verklaard.
5. Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal.
6. Pleeg geen moord.
7. Pleeg geen overspel.
8. Steel niet.
9. Leg over een ander geen vals getuigenis af.
10. Zet uw zinnen niet op het huis van een ander, en evenmin op zijn vrouw, op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, of wat hem ook maar toebehoort.'

(Exodus 20:1-17)

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Exodus 20:1-17*

Toen sprak God al deze woorden

Is de wet een zware last die God op onze schouders legt?

Om die vraag te kunnen beantwoorden, moeten we kijken naar dat wat er boven de wet staat: *'Toen sprak God deze woorden'* (Exodus 20:1).

Wanneer was dat *'toen'*? Wat was het moment waarop God de wet gaf? Dat was een paar maanden nadat Hij de Israëlieten uit Egypte bevrijd had. God sloot toen een verbond met zijn volk. Hij zei tegen de Israëlieten wie Hij was: Jahwe - de God op wie ze konden rekenen (Exodus 20:2). Hij was de God die hen uit 'het diensthuis' had gered. Met het woord

diensthuis wordt Egypte bedoeld. Egypte was het land waar alle Israëlieten slaven waren, waar ze honger leden, en waar de pasgeboren jongetjes in de rivier gegooid moesten worden.

God had hen uit dat vreselijke concentratiekamp gered. Eindelijk waren ze vrij. En op dat moment gaf God hun zijn regels. Niet om hun opnieuw hun vrijheid te ontnemen. Maar om hen te beschermen en hun de weg te wijzen naar een gelukkig leven.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Exodus 20:1,2*

Blij zijn met de wet

Met de wet van God kunnen we blij zijn. Dat lijkt op het eerste gezicht misschien vreemd. Voor ons gevoel legt een wet het leven aan banden. Een wet beperkt ons in onze vrijheid. Maar uit de bijbel blijkt dat de wet van God geen zware last is. De wet is geen keurslijf dat een mens al zijn vrijheid ontnemt. De wet is juist een prachtig geschenk van God. Dat gelovigen dat ook zo ervaren hebben, blijkt bijvoorbeeld uit psalm 119. Deze psalm is één bladzijdenlange lofzang op de wet.

'Hoe lief heb ik uw wet, Heel de dag is hij in mijn gedachten.. Uw gebod maakt mij wijzer dan mijn vijanden, Ik ben er eeuwig mee verbonden. Ik ben verstandiger dan al mijn leermeesters, want ik overdenk uw richtlijnen, Ik heb meer inzicht dan de ouderen, want uw regels volg ik op. Mij voeten mijden elk pad dat slecht is, zo kan ik mij houden aan uw woord, van uw voorschriften wijk ik niet af, u bent het die mij onderricht'.

(Psalm 119:97-102)

Een leven zonder geboden en verboden lijkt misschien aangenaam. Maar is het dat wel? In het paradijs probeerde de slang aan Eva wijs te maken dat ze beter af zou zijn wanneer ze Gods gebod naast zich neer zou leggen (Genesis 3:1-5). Hoeveel ellende hebben Eva en Adam zich op de hals gehaald door de slang te geloven! Toen ze Gods gebod overtraden, werden niet vrij, maar raakten ze hun vrijheid juist kwijt. Ze werden slaven van de satan. Ze konden nog maar één ding: de satan gehoorzamen.

God heeft altijd het beste met de mensen voor. Toen Hij Adam en Eva een gebod gaf, deed Hij dat niet om hen van hun vrijheid te beroven. Hij wilde hun duidelijk maken dat ze pas echt vrij en gelukkig zouden zijn wanneer ze Hem zouden liefhebben en gehoorzamen. Ook voor de Israëlieten was Gods wet iets goeds. De wet was geen zware last die op hun schouders drukte. De geboden waren geen wrede voorschriften, zoals de geboden die de farao van Egypte hun had opgelegd. Het waren goede regels, die gegeven waren door een liefdevolle God.

Wanneer iedereen zich aan deze regels hield, hoefde een Israëliet niet bang te zijn dat er van hem gestolen zou worden, dat iemand hem zou bedriegen, of dat iemand er met zijn

vrouw vandoor zou gaan. God beloofde de Israëlieten dat het hun goed zou gaan wanneer ze zich aan zijn wet zouden houden:

'Ga zorgvuldig te werk in alles wat ik u vandaag heb voorgehouden. Daar zullen u en uw nageslacht tot in lengte van dagen wél bij varen, omdat u dan doet wat goed is in de ogen van de HEER, uw God.'

(Deuteronomium 12:28)

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Psalm 119: 97-102, Genesis 3:1-5, Deuteronomium 12:28*

De wet houdt het leven leefbaar

De wet is te vergelijken met een dijk langs een polder. Een dijk is een grens. Maar deze grens is er niet om het leven te beperken, maar juist om het leven mogelijk te maken. Als de dijk doorgestoken of opgeblazen zou worden, zou de polder onder water stromen. Het leven zou er onmogelijk worden. De wet is, net als een dijk, een grens die het leven beschermt en mogelijk maakt. Wanneer we ons aan Gods wetten houden, kunnen we veilig leven. Wanneer we bijvoorbeeld het verbod om te doden aan onze laars zouden lappen, zou dat net zo'n effect hebben als een dijkdoorbraak. Het leven zou een chaos worden. Je zou de wet ook kunnen vergelijken met de verkeersregels. Wanneer je niet beter wist, zou je kunnen denken dat de verkeersregels je je vrijheid ontnemen. Maar iedereen die deelneemt aan het verkeer weet dat die regels hard nodig zijn. Zowel voor eigen veiligheid als voor de veiligheid van andere weggebruikers.

Wat hebben wij met de wet te maken?

Wanneer we de wet lezen, zouden we ons kunnen afvragen: hebben wij eigenlijk nog wel wat met die geboden te maken? Wij hebben nooit in Egypte gewoond, en wij zijn nooit uit slavernij bevrijd.

Inderdaad, wanneer je de wet leest, zie je duidelijk dat die aan de Israëlieten gegeven is. Maar dat betekent niet dat de wet voor ons niet meer van belang is. De geboden die God heeft gegeven, zijn nog steeds goede geboden (Matteus 5:18). God heeft ze niet door andere vervangen.

Wij hebben niet als slaven in Egypte moeten werken (Kolossenzen 1:13). Maar God heeft ons wel bevrijd: uit de macht van de satan en de zonde. De Israëlieten kregen als bevrijd volk te horen hoe ze God konden laten zien dat ze dankbaar waren voor hun redding. En bovendien hoorden ze in de wet hoe hun leven eruit moest zien, wilden ze vrij en gelukkig blijven. En ook tegen ons zegt God: Ik ben Jahwe, de God die u bevrijd heeft (Galaten 5:1,13-14). Leef voortaan dan ook als bevrijde mensen! Word niet weer slaaf van de zonde!

(Galaten 5:25)

We kunnen blij zijn met de wet. Niet alleen hebben we van God daarmee een mogelijkheid

gekregen om te laten zien dat we dankbaar zijn voor onze redding. God wijst ons met de wet ook de weg naar een goed, gelukkig en veilig leven.

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Matteus 5:18, Kolossenzen 1:13, Galaten 5:1,13,14. Galaten 5:25*

Vragen

1. In dit deel ging het over 'goede werken'.
  - a. Noem een aantal vereisten waaraan goede werken moeten voldoen. Zie hiervoor Romeinen 14:23b; Leviticus 18:4 en 1 Korintiërs 10:31.
  - b. Kun je ook goede werken doen als je niet in God gelooft? Licht je antwoord toe.
2. De wet van God houdt het leven leefbaar. Kun je dat aan de hand van een aantal geboden uitleggen?

Tekstverwijzingen en citaten uit: *Romeinen 14: 23b, Leviticus 18:4, 1 Korintiërs 10:31*